

ZAŁĄCZNIK 1 – SZKOLNE PROCEDURY SOM

Spis treści:

1. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka - zasady ogólne
2. Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą (pracownika lub osobę trzecią)
3. Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez opiekuna
4. Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia rówieśniczego
 - 4.1. Procedura postępowania w przypadku agresji fizycznej
 - 4.2. Procedura postępowania w przypadku agresji słownej
 - 4.3. Procedura postępowania w przypadku niepokojących zachowań seksualnych uczniów
5. Procedura interwencji w przypadku hejtu i cyberprzemocy

W toku wszystkich procedur:

- nadrzędną zasadą jest dobro dziecka,
- działania podejmowane są niezwłocznie i adekwatnie do sytuacji,
- zapewnia się poufność informacji,
- szkoła nie prowadzi czynności właściwych dla organów ścigania.

1. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka - zasady ogólne

1. Zasady ogólne

1. Każdy pracownik szkoły, który poweźmie podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone, lub któremu zgłoszono taki fakt (przez dziecko lub jego opiekuna), jest zobowiązany do:
 - a. niezwłocznego sporządzenia notatki służbowej,
 - b. przekazania jej osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń lub bezpośrednio osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.

2. Notatka służbowa może być sporządzona:
 - a. w formie pisemnej
 - b. w formie elektronicznej (e-mail, Librus).
3. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji:
 - a. niezwłocznie informuje dyrektora szkoły o otrzymanym zgłoszeniu,
 - b. podejmuje działania adekwatne do charakteru sprawy.

2. Szczególne przypadki prowadzenia interwencji

1. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dotyczy osoby odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji, działania interwencyjne prowadzi dyrektor szkoły.
2. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dotyczy dyrektora szkoły, a nie wyznaczono innej osoby do prowadzenia interwencji:
 - a. działania podejmuje pracownik, który powziął informację o krzywdzeniu lub któremu zgłoszono podejrzenie,
 - b. działania te realizowane są za wiedzą organu prowadzącego oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.
3. W toku interwencji możliwe jest zaangażowanie specjalistów, w szczególności:
 - a. psychologa,
 - b. pedagoga,
 - c. innych specjalistów wspierających dziecko, zwłaszcza podczas rozmów dotyczących trudnych doświadczeń.

3. Informowanie opiekunów dziecka

1. Osoba prowadząca interwencję informuje opiekunów dziecka o:
 - a. zaistniałej sytuacji,
 - b. obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do właściwych instytucji.
2. Informacja przekazywana jest opiekunowi, który nie jest podejrzewany o stosowanie przemocy wobec dziecka.
3. Odstępuje się od informowania opiekuna w przypadku, gdy:
 - a. mogłoby to zagrozić dobru dziecka,
 - b. jest to niemożliwe z przyczyn obiektywnych.

4. Zawiadomienie właściwych instytucji

1. Po poinformowaniu opiekuna (jeżeli jest to zasadne), osoba prowadząca interwencję podejmuje decyzję o dalszych działaniach, w szczególności:

- a. składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do policji lub prokuratury,
 - b. składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego (wydział rodzinny i nieletnich),
 - c. informuje ośrodek pomocy społecznej,
 - d. wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Dalsze postępowanie prowadzone jest przez właściwe instytucje.

5. Dokumentowanie interwencji

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji.
2. Wzór karty stanowi załącznik 2 do niniejszych standardów.
3. Karta interwencji:
 - a. jest przechowywana w rejestrze interwencji prowadzonym przez szkołę,
 - b. podlega zasadom poufności.

6. Poufność

1. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskały informacje dotyczące krzywdzenia dziecka, są zobowiązane do zachowania poufności.
2. Wyjątek stanowią informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach prowadzonych działań interwencyjnych.

7. Sytuacje zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

1. W przypadku podejrzenia, że:
 - a. życie dziecka jest zagrożone lub
 - b. istnieje ryzyko ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie służby, dzwoniąc pod numer alarmowy 112 lub 999.

2. Zgłoszenia dokonuje pracownik, który jako pierwszy uzyskał informację o zagrożeniu.
3. Po dokonaniu zgłoszenia pracownik:
 - a. sporządza notatkę służbową,

- b. przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.
- 4. Dalsze działania prowadzone są zgodnie z niniejszą procedurą.

2. Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą (pracownika lub osobę trzecią)

1. Postępowanie wyjaśniające

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą (pracownika szkoły lub osobę trzecią), osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji podejmuje działania mające na celu wyjaśnienie okoliczności sprawy.
2. W szczególności przeprowadza rozmowy:
 - a. z dzieckiem – jeśli to możliwe, w obecności psychologa lub pedagoga,
 - b. z osobami, które posiadają lub mogą posiadać wiedzę o zdarzeniu,
 - c. z opiekunami dziecka.
3. Celem podejmowanych działań jest:
 - a. ustalenie przebiegu zdarzenia,
 - b. ocena wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka,
 - c. rozpoznanie sytuacji rodzinnej i osobistej dziecka.
4. Wszystkie ustalenia dokumentowane są w karcie interwencji.

2. Wsparcie dziecka i współpraca z opiekunami

1. Osoba prowadząca interwencję organizuje spotkanie lub spotkania z opiekunami dziecka (niebędącymi sprawcami przemocy), podczas których:
 - a. przekazuje informacje o ustaleniach dotyczących zdarzenia,
 - b. informuje o podjętych lub planowanych działaniach,
 - c. wskazuje możliwości uzyskania wsparcia specjalistycznego.
2. W razie potrzeby opiekunowie otrzymują informacje o dostępnych formach pomocy, w szczególności:
 - a. wsparciu psychologicznym,
 - b. pomocy instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny.

3. Zawiadomienie właściwych instytucji

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec dziecka:
 - a. osoba prowadząca interwencję sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa,

- b. zawiadomienie przekazywane jest do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
- 2. W przypadku, gdy z przeprowadzonych rozmów wynika, że opiekunowie:
 - a. nie są zainteresowani pomocą dziecka,
 - b. ignorują zdarzenie,
 - c. nie wspierają dziecka,

osoba prowadząca interwencję sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny i kieruje go do właściwego sądu rodzinnego.

4. Krzywdzenie przez pracownika szkoły

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły:
 - a. podejmowane są działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w zależności od charakteru zdarzenia.
2. W sytuacji podejrzenia czynu zabronionego:
 - a. dokonuje się zgłoszenia do właściwych służb,
 - b. pracownik zostaje niezwłocznie odsunięty od wszelkich form kontaktu z dziećmi do czasu wyjaśnienia sprawy.
3. W przypadku naruszeń, które nie stanowią przestępstwa, dyrektor szkoły:
 - a. podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz regulacjami wewnętrznymi szkoły.

5. Krzywdzenie niebędące przestępstwem

1. W przypadku gdy zachowanie pracownika wobec dziecka nie stanowi przestępstwa, lecz narusza dobro dziecka (np. krzyk, poniżanie, wykluczanie), osoba prowadząca interwencję:
 - a. analizuje wszystkie okoliczności sprawy,
 - b. przeprowadza rozmowy z:
 - dzieckiem,
 - osobą, której dotyczy zgłoszenie,
 - świadkami zdarzenia.
2. W przypadku stwierdzenia naruszenia dobra dziecka, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, dyrektor szkoły podejmuje decyzję o zastosowaniu odpowiednich środków dyscyplinarnych.

3. Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez opiekuna

1. Postępowanie wyjaśniające

1. W przypadku zgłoszenia krzywdzenia dziecka przez jego opiekuna, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji podejmuje niezwłocznie działania mające na celu wyjaśnienie sprawy.
2. W szczególności przeprowadza rozmowy:
 - a. z dzieckiem – jeśli to możliwe, w obecności psychologa lub pedagoga,
 - b. z osobami, które mogą posiadać wiedzę o zdarzeniu lub sytuacji dziecka,
 - c. w miarę możliwości – z członkami rodziny niebędącymi sprawcami przemocy.
3. Celem podejmowanych działań jest:
 - a. ustalenie przebiegu zdarzenia,
 - b. ocena wpływu sytuacji na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka,
 - c. rozpoznanie sytuacji rodzinnej dziecka.
4. Wszystkie ustalenia dokumentowane są w karcie interwencji.

2. Podejrzanie popełnienia przestępstwa

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec dziecka:
 - a. osoba prowadząca interwencję sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa,
 - b. zawiadomienie przekazywane jest do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

3. Przemoc domowa – procedura „Niebieskie Karty”

1. W przypadku gdy zachowanie wobec dziecka spełnia znamiona przemocy domowej wszczyna się procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Procedurę wszczyna się poprzez niezwłoczne przesłanie formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego właściwego ze względu na zamieszkanie osoby doznającej przemocy domowej.
3. W przypadku, gdy dziecko doznaje przemocy ze strony dziecka – innego członka rodziny (rodzeństwo, dalsza rodzina) można wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty” w stosunku do opiekuna, który nie reaguje na krzywdzenie dziecka.

4. Inne nieprawidłowości w rodzinie

1. W przypadku gdy zachowanie wobec dziecka nie nosi znamion przemocy domowej, jednak sytuacja rodzinna jest nieprawidłowa (np. niewydolność wychowawcza, zaniedbanie), osoba prowadząca interwencję składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do właściwego sądu rodzinnego.

5. Wsparcie dziecka i współpraca z rodziną

1. Osoba prowadząca interwencję organizuje spotkanie lub spotkania z pełnoletnim członkiem rodziny, który:
 - a. nie jest sprawcą przemocy,
 - b. może zapewnić dziecku wsparcie.
2. Podczas spotkania:
 - a. przekazuje się informacje o zaistniałej sytuacji i podjętych działaniach,
 - b. wskazuje się możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej.

6. Sytuacje zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

1. W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka niezwłocznie powiadamia się policję oraz ośrodek pomocy społecznej.
2. Równolegle podejmuje się działania zmierzające do zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w szczególności ustala się możliwość czasowego powierzenia opieki nad dzieckiem osobie spokrewnionej.

7. Dokumentowanie działań

1. Wszystkie działania podejmowane w ramach interwencji są dokumentowane w karcie interwencji.
2. Dokumentacja prowadzona jest zgodnie z zasadami poufności oraz obowiązującymi w szkole procedurami.

4. Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia rówieśniczego

1. Postępowanie wyjaśniające

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w szkole, w tym również w sytuacji, gdy przemoc rówieśnicza zostaje zgłoszona przez

opiekunów dziecka, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji podejmuje niezwłocznie działania mające na celu wyjaśnienie okoliczności sprawy.

2. Zgłoszenie dokonane przez opiekunów:
 - a. podlega udokumentowaniu w formie notatki służbowej,
 - b. jest traktowane na równi ze zgłoszeniem pochodzącym od pracownika lub dziecka.
3. W szczególności osoba prowadząca interwencję przeprowadza rozmowy:
 - a. z dzieckiem doświadczającym krzywdzenia oraz jego opiekunami,
 - b. z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami,
 - c. z innymi osobami mogącymi posiadać wiedzę o zdarzeniu.
4. Rozmowy z dziećmi prowadzone są oddzielnie, z uwzględnieniem ich bezpieczeństwa i komfortu.
5. Celem podejmowanych działań jest:
 - a. ustalenie przebiegu zdarzenia,
 - b. weryfikacja informacji przekazanych przez opiekunów,
 - c. ocena wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego.
6. Ustalenia dokumentowane są w kartach interwencji:
 - a. sporządza się odrębną kartę dla dziecka krzywdzonego,
 - b. sporządza się odrębną kartę dla dziecka podejrzewanego o krzywdzenie.

2. Działania wobec dziecka krzywdzącego

1. W porozumieniu z opiekunami dziecka podejrzewanego o krzywdzenie opracowuje się plan działań naprawczych, którego celem jest:
 - a. zmiana niepożądanych zachowań,
 - b. rozwijanie kompetencji społecznych dziecka.
2. W realizacji planu zaleca się korzystanie ze wsparcia specjalistów oraz instytucji działających na rzecz dzieci i młodzieży.
3. W toku interwencji należy ustalić, czy dziecko podejrzewane o krzywdzenie samo nie doświadcza przemocy.
4. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności, należy wszcząć odpowiednią procedurę również wobec tego dziecka.

3. Współpraca z opiekunami

1. Opiekunowie dzieci biorących udział w zdarzeniu są informowani o:
 - a. ustaleniach dotyczących zdarzenia,
 - b. podjętych i planowanych działaniach szkoły,
 - c. możliwościach uzyskania wsparcia.

2. W przypadku zgłoszenia przemocy przez opiekunów dziecka krzywdzonego:
 - a. szkoła potwierdza przyjęcie zgłoszenia,
 - b. informuje o planowanym przebiegu postępowania wyjaśniającego,
 - c. przekazuje informacje o możliwych formach wsparcia dla dziecka.
3. W przypadku gdy opiekunowie:
 - a. nie są zainteresowani współpracą,
 - b. ignorują problem,
 - c. nie wspierają dziecka,

osoba prowadząca interwencję w porozumieniu z dyrektorem sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny i kieruje go do właściwego sądu rodzinnego.

4. Zawiadomienie właściwych instytucji

1. W zależności od wieku dziecka podejrzewanego o krzywdzenie oraz charakteru jego zachowania podejmowane są następujące działania:
 - a. w przypadku dziecka w wieku do 13 lat: w sytuacji przejawów demoralizacji zawiadamia się sąd rodzinny lub policję;
 - b. w przypadku dziecka w wieku od 13 do 17 lat: jeżeli zachowanie stanowi czyn karalny, zawiadamia się sąd rodzinny lub policję;
 - c. w przypadku dziecka młodszego, interwencję zewnętrzną podejmuje się w sytuacji, gdy działania szkoły są nieskuteczne lub niemożliwe do realizacji, w takim przypadku szkoła występuje do sądu rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka.

5. Dokumentowanie działań

1. Wszystkie działania podejmowane w ramach interwencji są dokumentowane w kartach interwencji.
2. Dokumentacja podlega zasadom poufności i jest przechowywana zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami.

4.1 Procedura postępowania w przypadku agresji fizycznej

1. Natychmiastowa interwencja

1. Każdy pracownik szkoły, który jest świadkiem agresji fizycznej, ma obowiązek niezwłocznie przerwać takie zachowanie.
2. Interwencja powinna być stanowcza i spokojna:
 - a. należy stosować krótkie, jednoznaczne komunikaty,
 - b. nie dopuszcza się stosowania krzyku ani przemocy.
3. W razie potrzeby należy:
 - a. rozdzielić uczestników zdarzenia,
 - b. uniemożliwić im dalszy kontakt.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa

1. Należy niezwłocznie zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom zdarzenia.
2. W szczególności:
 - a. udziela się pierwszej pomocy osobie poszkodowanej,
 - b. w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia wzywa się pogotowie ratunkowe.
3. Opiekę nad poszkodowanym dzieckiem sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.

3. Powiadomienia

1. O zdarzeniu niezwłocznie informuje się:
 - a. dyrektora szkoły,
 - b. wychowawcę klasy,
 - c. pedagoga lub psychologa szkolnego.
2. Powiadamia się również rodziców/opiekunów prawnych:
 - a. dziecka poszkodowanego,
 - b. dziecka stosującego agresję.

4. Działania wyjaśniające

1. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji organizuje działania wyjaśniające.
2. W szczególności przeprowadza się rozmowy:
 - a. z osobą poszkodowaną,
 - b. ze sprawcą,
 - c. ze świadkami zdarzenia.

3. Rozmowy prowadzone są oddzielnie, z poszanowaniem godności i bezpieczeństwa dzieci.
4. Z przebiegu zdarzenia sporządza się notatkę służbową oraz dokumentację w karcie interwencji.

5. Działania wychowawcze i pomocowe

1. Dzieciom zapewnia się pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
2. Wobec sprawcy stosuje się środki wychowawcze i dyscyplinarne zgodnie ze statutem szkoły.
3. W przypadku:
 - a. powtarzającej się przemocy,
 - b. poważnego naruszenia bezpieczeństwa,

szkoła zawiadamia właściwe instytucje (policję lub sąd rodzinny).

4.2 Procedura postępowania w przypadku agresji słownej

1. Reakcja natychmiastowa

1. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek niezwłocznie zareagować na przejawy agresji słownej. Reakcja polega na:
 - a. przerwaniu zachowania agresywnego,
 - b. jasnym zakomunikowaniu braku zgody na takie zachowanie.
2. Interwencja powinna być stanowcza i spokojna:
 - c. należy stosować krótkie, jednoznaczne komunikaty,
 - d. nie dopuszcza się stosowania krzyku ani przemocy.

2. Zgłoszenie zdarzenia

1. O zdarzeniu informuje się:
 - a. wychowawcę klasy,
 - b. pedagoga lub psychologa szkolnego,
 - c. dyrektora szkoły.

3. Działania wyjaśniające

1. Rozmowy wyjaśniające prowadzi wychowawca klasy lub pedagog/psycholog szkolny.
2. Przeprowadza się rozmowy:
 - a. z uczniem stosującym agresję,

- b. z uczniem doświadczającym agresji,
 - c. ze świadkami zdarzenia.
- 3. Rozmowy z uczestnikami zdarzenia prowadzone są oddzielnie.
- 4. Celem rozmów jest:
 - a. ustalenie okoliczności zdarzenia,
 - b. omówienie konsekwencji zachowania,
 - c. ustalenie formy zadośćuczynienia.
- 5. Uczniom – zarówno sprawcy, jak i świadkom – przypomina się:
 - a. normy zachowania,
 - b. znaczenie pojęć takich jak emocje, agresja i przemoc,
 - c. sposoby właściwego reagowania w trudnych sytuacjach.

4. Wsparcie i współpraca z opiekunami

- 1. O zdarzeniu informuje się rodziców/opiekunów prawnych obu stron.
- 2. Dzieciom zapewnia się wsparcie psychologiczne.
- 3. W razie potrzeby wskazuje się sposoby radzenia sobie w podobnych sytuacjach.

5. Konsekwencje i działania zewnętrzne

- 1. Wobec sprawcy stosuje się środki wychowawcze zgodnie ze statutem szkoły.
- 2. W przypadku poważnych zdarzeń, w szczególności gdy zachowanie może stanowić przestępstwo, szkoła zawiadamia policję.

4.3 Procedura postępowania w przypadku niepokojących zachowań seksualnych uczniów

1. Postępowanie w przypadku zgłoszenia

- 1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który uzyska informację o niepokojących zachowaniach seksualnych ucznia niezwłocznie informuje wychowawcę klasy oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
- 2. W przypadku zgłoszenia przez ucznia należy:
 - a. zapewnić mu poczucie bezpieczeństwa,
 - b. zapewnić poufność i ochronę danych, aby zapobiec ewentualnym działaniom odwetowym.

2. Działania wyjaśniające

1. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny:
 - a. przeprowadza rozmowę z uczniem,
 - b. ustala okoliczności zdarzenia.
2. O zdarzeniu informowani są rodzice/opiekunowie prawni ucznia.
3. W przypadku utrzymujących się niepokojących zachowań:
 - a. szkoła rekomenduje rodzicom zwiększenie nadzoru nad dzieckiem,
 - b. wspólnie z rodzicami ustala się dalsze działania.

3. Brak współpracy ze strony opiekunów

1. W przypadku gdy rodzice:
 - a. odmawiają współpracy,
 - b. nie reagują na wezwania szkoły,
 - c. a działania szkoły nie przynoszą efektów,

dyrektor szkoły kieruje pisemne zawiadomienie do:

- d. sądu rejonowego (wydział rodzinny i nieletnich),
- e. właściwej jednostki policji (wydział ds. nieletnich).

4. Podejrzenie popełnienia przestępstwa

1. W przypadku gdy zachowanie ucznia może stanowić przestępstwo:
 - a. pedagog/psycholog szkolny, w porozumieniu z dyrektorem, zawiadamia policję,
 - b. wcześniej informuje się o tym rodziców/opiekunów prawnych ucznia.

5. Dokumentowanie działań

1. Z przebiegu zdarzenia sporządza się notatkę służbową.
2. Dokumentacja prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami poufności.

5. Procedura interwencji w przypadku hejtu i cyberprzemocy

1. Postępowanie w przypadku zgłoszenia

1. W przypadku uzyskania informacji o cyberprzemocy lub hejcie wobec dziecka, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji podejmuje niezwłocznie działania mające na celu wyjaśnienie sprawy. Zgłoszenie może pochodzić od:

- a. dziecka,
- b. opiekunów dziecka,
- c. pracownika szkoły,
- d. innych osób.

2. Zgłoszenie jest traktowane na równi niezależnie od źródła jego pochodzenia.

3. Dokumentowane jest poprzez wypełnienie karty interwencji.

2. Zabezpieczenie materiału dowodowego

1. Osoba prowadząca interwencję podejmuje działania mające na celu zabezpieczenie dowodów cyberprzemocy. W szczególności:

- a. prosi o zachowanie wiadomości, komentarzy, zdjęć, nagrań lub zrzutów ekranu,
- b. w miarę możliwości sporządza kopie materiałów (np. wydruki, pliki),
- c. dokumentuje daty, godziny oraz źródła publikacji.

2. Szkoła nie prowadzi czynności dochodzeniowych właściwych dla organów ścigania, lecz zabezpiecza dostępne informacje w celu ich ewentualnego przekazania właściwym instytucjom.

3. Działania wyjaśniające

1. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowy:

- a. z dzieckiem doświadczającym cyberprzemocy,
- b. z dzieckiem podejrzewanym o stosowanie cyberprzemocy (jeżeli jest uczniem szkoły),
- c. z opiekunami dzieci,
- d. z osobami mogącymi posiadać wiedzę o zdarzeniu.

2. Rozmowy z dziećmi prowadzone są oddzielnie, z poszanowaniem ich godności, bezpieczeństwa oraz komfortu psychicznego. Celem działań jest:

- a. ustalenie przebiegu zdarzenia,
- b. określenie skali i formy cyberprzemocy (np. hejt, wykluczanie, publikacja materiałów bez zgody, inne),
- c. ocena wpływu zdarzenia na stan psychiczny i fizyczny dziecka.

Ustalenia dokumentowane są w karcie interwencji.

4. Działania wobec dzieci uwikłanych w cyberprzemoc

1. W przypadku, gdy sprawcą cyberprzemocy jest uczeń szkoły:

- a. podejmowane są działania wychowawcze i dyscyplinarne zgodnie ze statutem szkoły,
- b. w porozumieniu z opiekunami opracowuje się plan działań naprawczych,
- c. wskazuje się konieczność usunięcia szkodliwych treści z sieci,
- d. prowadzi się działania edukacyjne w zakresie odpowiedzialnego korzystania z internetu.

2. W toku interwencji należy ustalić, czy dziecko stosujące cyberprzemoc samo nie doświadcza przemocy. W przypadku potwierdzenia takiej sytuacji, podejmuje się odpowiednie działania również wobec tego dziecka.

3. Dziecku doświadczającemu cyberprzemocy zapewnia się wsparcie adekwatne do jego potrzeb, w szczególności:

- a. pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- b. możliwość rozmowy z pedagogiem lub psychologiem,
- c. działania wzmacniające poczucie bezpieczeństwa.

4. Dla dzieci ustala się plan wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia – zgodnie z potrzebami.

5. Współpraca z opiekunami

Opiekunowie dzieci biorących udział w zdarzeniu są informowani o:

- a. ustaleniach dotyczących sprawy,
- b. podjętych i planowanych działaniach szkoły,
- c. możliwościach uzyskania wsparcia.

W przypadku braku współpracy ze strony opiekunów lub niewłaściwego reagowania na sytuację dziecka, szkoła może wystąpić do sądu rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka.

6. Zawiadomienie właściwych instytucji

W przypadku, gdy cyberprzemoc:

- a. nosi znamiona przestępstwa (np. groźby karalne, uporczywe nękanie),
- b. ma poważny charakter lub dużą skalę,

osoba prowadząca interwencję niezwłocznie zawiadamia policję lub prokuraturę, w zależności od wieku sprawcy.